

रयत शिक्षण संस्थेचे,
राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज कोल्हापूर
बी. ए.-१ सेमिस्टर - २ पूर्व परीक्षा मार्च -२०२०
भूगोल पेपर -२ मानवी भूगोल

वार व दिनांक: शनिवार २१.०३.२०२०
वेळ : ८ ते १०

एकूण गुण : ५०

- सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२. आवश्यक तेथे नकाशे व आकृत्या काढा.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
४. नकाशा स्टेन्सील वापरण्यास परवानगी आहे.

प्रश्न १. खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्याय निवडा.

१०

१. -----यांना मानवी भूगोलाचे जनक असे म्हणतात.
अ. रिचथोफेन   ब. रिटर   क. हम्बोल्ट   ड. रॅटझेल्
२. 'मानववंशशास्त्र' ग्रंथ कोणी लिहिला?
अ. हम्बोल्ट   ब. रिटर   क. रॅटझेल्   ड. जोन्सन
३. ११ जुलै हा दिवस जागतिक दिन म्हणून ओळखला जातो ?
अ. पर्यावरण   ब. लोकसंख्या   क. साक्षरता   ड. वसुंधरा
४. लोकसंख्या वाढीचा सिद्धांत सर्वप्रथम -----यांनी मांडला?
अ. थुनेन   ब. माल्थस   क. नॉटेस्टेन   ड. जोन्सन
५. -----हा शेतीवर परिणाम करणार सर्वात प्रभावी घटक आहे?
अ. हवामान   ब. पाणीपुरवठा   क. भांडवल   ड. राजकीय धोरण
६. शुष्क बिंदू वसाहती या प्रदेशामध्ये आढळतात ?
अ. वाळवंटी   ब. पर्वतीय   क. दलदलयुक्त   ड. मैदानी
७. जास्तीत जास्त स्थलांतर खालीलपैकी कोणत्या कारणामुळे होतात?
अ. प्राकृतिक   ब. आर्थिक   क. सामाजिक   ड. राजकीय
८. खालीलपैकी ग्रामीण वसाहतीचे प्रमुख कारण कोणते आहे ?
अ. शेती   ब. उद्योग   क. व्यापार   ड. प्रशासन
९. चहा हे खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या शेतीतील पीक आहे?
अ. उदरनिर्वाहक   ब. व्यापारी   क. मळ्याच्या   ड. स्थलांतरीत
१०. एकाकी वसाहतीत कोणत्या प्रदेशात आढळतात ?
अ. पर्वतीय   ब. पठारी   क. मैदानी   ड. दलदलयुक्त

प्रश्न २. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

२०

अ. मानवी भूगोलाची व्याख्या देवून शाखा स्पष्ट करा.

किंवा

नागरीकरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

ब. जागतिक लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक सांगा.

किंवा

शेतीच्या नैसर्गिक व आर्थिक समस्या स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ . टीपा लिहा. (कोत्याही चार)

२०

अ. मानवी भूगोलाचे महत्व

ब. स्थलांतराची प्रमुख कारणे

क. ग्रामीण वसाहतीचे प्रकार

ड. शेतीवर परिणाम करणारे नैसर्गिक घटक

इ. व्यापारी शेतीची वैशिष्ट्ये

फ. नगरांची कार्ये

*****